

ABE-72

**BUDAYA POLITIK MELAYU BANDAR:
KAJIAN KES DI SHAH ALAM**

ABDUL LATIFF MOHD IBRAHIM

Tesis untuk memenuhi keperluan Ijazah Doktor Falsafah

Fakulti Sastera dan Sains Sosial

Universiti Malaya

2004

Perpustakaan Universiti Malaya

A511568155

PENGHARGAAN

Syukur ke Hadrat Allah s.w.t. kerana dengan limpah kurniaNya dan izinNya tesis ini dapat disiapkan juga sepetimana yang dijadualkan.

Saya mengambil kesempatan dalam ruang yang amat terhad ini untuk menyampaikan rasa penghargaan kepada semua pihak yang telah bersama-sama dalam kejayaan ini, yang telah memberikan segala kerjasama dan sumbangan di dalam menyiapkan penyelidikan dan penulisan tesis ini.

Khusus bagi kedua-dua penyelia saya, Profesor Dr Hussain Mohamed dan Profesor Dr Norazit Selat setinggi-tinggi terima kasih saya ucapkan di atas segala tunjuk ajar, bimbingan, sokongan dan kritikan membina yang banyak membantu saya bukan sahaja untuk menyiapkan tesis tetapi juga melihat apakah makna menyediakan satu temuan di peringkat ini. Dorongan mereka telah memberikan semangat kepada saya untuk meneruskan penulisan tesis ini walaupun tergendala sekali-sekala.

Terima kasih juga saya ucapkan kepada beberapa sarjana di Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA), UKM di atas nasihat-nasihat dan pandangan-pandangan yang sangat berguna dalam menyediakan kajian ini. Pandangan-pandangan berkaitan aspek teori banyak memudahkan usaha saya ini.

Dr Syed Husin Ali, Dr Mohamad Nor Nawawi dan Dr Chandra Muzaffar begitu murah hati dalam memberikan nasihat-nasihat yang amat diperlukan. Terima kasih saya ucapkan kepada mereka bertiga.

Kepada pihak Universiti Teknologi Malaysia, khususnya pejabat Timbalan Naib Canselor (Pembangunan) dan Pengarah Program Pengajian Diploma waktu itu, Profesor Madya Nujid Ismail, terima kasih juga diucapkan kerana memberikan peluang kepada saya untuk bercuti dan membiayai pengajian saya di peringkat ini.

Kepada tutor Nik Nazirah serta pelajar-pelajar Universiti Malaya Rohayati, Juliana, Nurulakmar, Zawiyah, Norhanizar, Zuraifah, Zalisah, Nurulfitri dan Sabariah terima kasih kerana sudi bersama dengan saya di bawah panahan mentari memungut data demi melihat usaha ini berjaya. Moga-moga usaha anda semua untuk mendapatkan ijazah lanjutan juga berjaya.

Tidak dilupakan aktivis-aktivis politik baik daripada UMNO, PAS atau Parti KeAdilan Nasional yang sudi memberikan maklumat yang sangat berguna dan mempermudahkan penyelidikan sejak ia dimulakan. En Amzah Umar, Sdr Ruslan Razak, En Haris, Dr Dzul, terima kasih kepada anda semua. Kepada jabatan-jabatan Kerajaan Negeri Selangor, khususnya Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS), Majlis Bandar Raya Shah Alam (MBSA), Jabatan Pertanian Negeri dan agensi-agensi yang lain juga diucapkan ribuan terima kasih kerana menyediakan kemudahan untuk saya menjalankan kajian terutama di peringkat awal.

Data pilihanraya yang begitu penting bagi tesis ini hanya dapat dikumpui atas kerjasama Suruhanjaya Pilihanraya Malaysia di ibu pejabatnya di Putrajaya dan cawangannya di Selangor. Kepada pegawai-pegawai yang sudi menyediakan data tersebut juga diucapkan terima kasih.

Saya juga amat menghargai kerjasama dan bantuan yang diberikan tanpa jemu oleh staf perpustakaan Universiti Malaya khususnya Sdr Zailan yang sentiasa bersedia untuk mendapatkan bahan-bahan yang diperlukan. Di Universiti Teknologi Malaysia, Puan Ainon sentiasa bersedia untuk menaip bahan yang diperlukan. Terima kasih atas bantuan anda.

Kepada Sdr Dr Supyan Hussin yang banyak membantu mendapatkan bahan untuk saya tanpa jemu dan Sdr Siva yang sama-sama mengharungi detik-detik yang mencabar dan sudi berkongsi pendapat dan pandangan, terima kasih diucapkan.

Akhir sekali, kepada rakan-rakan serta orang perseorangan yang telah memberikan pandangan, sokongan dan bantuan walau sekecil mana sekalipun saya mengambil kesempatan di sini untuk mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada anda semua, terutama jiran setaman, Sdr Gaffoor serta isteri yang telah mendapatkan maklumat untuk saya walaupun amat sibuk.

Untuk isteri, Zainon, anak-anak Aishah, Zainab, Abdul Aziz dan Sharifah Noor yang dengan cara tersendiri telah bersama-sama mengharungi 'perjuangan' ini terimalah salam sayang kerana banyak bersabar dan memahami suka duka selama penyelidikan dan penulisan tesis ini berjalan.

ABDUL LATIFF MOHD IBRAHIM
Program Pengajian Diploma
Universiti Teknologi Malaysia
Jalan Semarak
Kuala Lumpur

Disember 2003

ABSTRAK

Kajian ini adalah satu kajian mengenai budaya politik. Ia membincangkan budaya politik orang Melayu bandar yang dimanifestasikan selepas terjadi peristiwa pemecatan Timbalan Perdana Menteri merangkap Timbalan Presiden UMNO, Datuk Seri Anwar Ibrahim pada 2 September 1998. Pemecatan tersebut telah melahirkan satu gelombang penentangan khususnya daripada orang Melayu yang menzahirkannya untuk jangka masa yang agak panjang - sehingga dan selepas pilihan raya umum 1999.

Pilihan raya 1999 telah menonjolkan satu anjakan sokongan daripada UMNO kepada parti-parti pembangkang yang begitu jelas sekali. UMNO telah mengalami prestasi terburuknya dalam pilihan raya tersebut. Kajian ini cuba mendedahkan apakah yang menyebabkan kemerosotan sokongan pada UMNO.

Budaya politik di sini menyentuh persoalan nilai. Kajian ini mendapati bahawa nilai-nilai yang dipegang telah melalui satu transformasi sehingga tanggapan yang salah terhadap nilai-nilai tersebut telah menyebabkan UMNO kecundang. Begitu juga terdapat nilai yang semakin menyerlah peranannya sehingga pelanggaran pada nilai-nilai tersebut juga telah memberikan kesan amat negatif kepada UMNO. Bermula daripada peristiwa pemecatan, membawa kepada kebangkitan rakyat, dan penentangan yang dijalankan dapat dijawab dengan merujuk kepada nilai-nilai dalam budaya politik. Oleh kerana penentangan adalah lebih ketara di kawasan-kawasan urban, terutama di mana terdapat bilangan pengundi Melayu yang besar, bandar raya Shah Alam telah dipilih sebagai kes untuk dikaji.

Hasil kajian menunjukkan budaya yang diwakili oleh nilai telah mempengaruhi pilihan pengundi Melayu pada pilihan raya 1999 itu. Malah nilai tidak sekadar dimanifestasikan pada pilihan politik sewaktu pilihan raya diadakan tetapi juga sebelum dan selepasnya. Anjakan sokongan daripada UMNO merupakan salah satu daripada pelbagai manifestasi nilai. Oleh kerana anjakan tersebut merupakan satu bentuk penentangan atau protes, maka tindakan-tindakan lain turut dilakukan bagi menzahirkan penentangan itu seperti demonstrasi jalanan, penyebaran penerbitan atau mesej penentangan menerusi risalah dan internet. Kesemua cara ini boleh dilihat sebagai penentangan yang dilakukan oleh golongan yang *lemah* (masyarakat awam) terhadap golongan yang *kuat* (pemerintah atau golongan berkuasa).

Sekaligus ia bukan sekadar memaparkan fakta mengenai anjakan sokongan daripada parti yang disokong selama ini tetapi mempamerkan satu siri penentangan oleh golongan lemah terhadap golongan kuat. Anjakan sokongan dan penentangan yang menyusul adalah didorong oleh budaya politik masyarakat berkenaan.

ABSTRACT

This is a study of political culture. It discusses the political culture of urban Malays as manifested following the sacking of the Deputy Prime Minister who was also deputy UMNO president, Datuk Seri Anwar Ibrahim on 2 September 1998. This event gave rise, especially amongst the Malays, to a wave of protest and resistance that went on for a considerable long period - up to and beyond the general election of 1999.

The 1999 election exhibited a striking shift in support from UMNO to opposition parties. UMNO faced its worst performance in that election. This study attempts to expose what caused the tremendous decline in support towards UMNO.

Political culture here refers to the question of values. This study shows that the values held by the Malays had undergone a transformation to the extent that a wrong interpretation of these values had brought about UMNO's downfall. In the same context, certain values were found to have become more pronounced to the extent that the disregard shown to them had a negative impact upon UMNO. The sacking episode leading to the people's discontent and the resistance that ensued; all these could be explained by referring to the values in the political culture. Due to the fact that resistance was more evident in the urban areas, specifically where Malay voters made up the majority, the city of Shah Alam therefore was chosen for this case study.

The results show that the culture as represented in the values held had influenced the political choice of Malay voters during the 1999 election. In fact, not only were these values manifested through the vote in the election but these same values also

explained actions prior to and following the event.

The shift in political support away from UMNO is one of the many manifestations of the values held. In view of the fact that this shift is a form of resistance or protest, it follows that other actions taken like holding street demonstrations, distributing published materials or messages of resistance through leaflets or the internet, were all forms of overt resistance. All these forms of resistance are viewed here as resistance by the *weak* (society in general) against the *powerful* (the government or the authorities).

The study therefore not only confirms the shift of support away from a party that all along had been enjoying it, but further shows how a series of resistance by the weak against the powerful had been sustained. This shift in support and the resistance that ensued was the result of a particular political culture.

DAFTAR SINGKATAN

ADIL	-	Gerakan Keadilan Rakyat
APU	-	Angkatan Perpaduan Ummah
BA	-	Barisan Alternatif
BN	-	Barisan Nasional
CIAST	-	Centre for Instructor and Advanced Skills Training
DAP	-	Democratic Action Party
DUN	-	Dewan Undangan Negeri
GAGASAN	-	Gagasan Keadilan Nasional
GERAK	-	Majlis Gerakan Tindakan Rakyat
IMF	-	International Monetary Fund
INPENS	-	Industri Pendidikan Negeri Selangor
ISA	-	Internal Security Act (Akta Keselamatan Dalam Negeri)
JKR	-	Jabatan Kerja Raya
KISDAR	-	Kolej Islam Darul Ehsan
KMM	-	Kesatuan Melayu Malaya
MATA	-	Majlis Agama Tertinggi Tanahair
MBSA	-	Majlis Bandar Raya Shah Alam
MCA	-	Malaysian Chinese Association
MIC	-	Malaysian Indian Congress
MPSA	-	Majlis Perbandaran Shah Alam
NGO	-	Non-Governmental Organization
PAS	-	Parti Islam SeMalaysia

PBS	-	Parti Bersatu Sabah
PEMANTAU	-	Malaysian Citizens Election Watch
PKMM	-	Persatuan Kebangsaan Melayu Malaya
PKN	-	Parti Keadilan Nasional
PKNS	-	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor
PMS 46	-	Parti Melayu Semangat 46
PPP	-	Parti Progresif Rakyat
PTPL	-	Pusat Teknologi Pendidikan Lanjutan
SPR	-	Suruhanjaya Pilihanraya Malaysia
SUK	-	Setiausaha Kerajaan Negeri
TUDM	-	Tentera Udara Diraja Malaysia
UITM	-	Universiti Teknologi MARA
UMNO	-	United Malays National Organization

DAFTAR KANDUNGAN

Penghargaan	1
Abstrak	iii
Abstract	v
Daftar Singkatan	vii
Daftar Kandungan	ix
Daftar Jadual	xvi
Daftar Carta, Graf dan Rajah	xxiv
Bab 1 - Pendahuluan	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Kenyataan Masalah	7
1.3 Objektif Kajian	12
1.4 Metode Kajian	16
1.5 Bidang Kajian	28
1.6 Batasan Kajian	30
1.7 Kepentingan Kajian	32
1.8 Kawasan Kajian	34
1.9 Kesimpulan	38
Bab 2 - Permasalahan Nilai dalam Budaya Politik Orang Melayu	
2.1 Pengenalan	40
2.2 Konsep dan definisi	41
2.2.1 Sistem Politik	41

2.2.2	Budaya Politik	42
2.2.3	Konsep Nilai	50
2.2.4	Nilai Politik Melayu	57
2.2.5	Protes	78
2.3	Mobilisasi Sumber	79
2.4	Penentangan dan Senjata Golongan Lemah	84
2.4.1	Watak Kuat dan Watak Lemah serta Persekutaran bagi Penentangan	87
2.4.2	Dimensi Politiking dan Pengaruhnya terhadap Penentangan Kuat-Lemah	91
2.4.3	Teras teori ‘Penentangan’ dan ‘Senjata Golongan Lemah’	94
2.4.4	Teori Penentangan, Penggunaan Senjata Golongan Lemah dan Kaitannya dengan Kajian	96
2.5	Kesimpulan	99

Bab 3 - Orang Melayu dan Persoalan Budaya Politik

3.1	Pengenalan	102
3.2	Politik Orang Melayu - UMNO dan PAS	103
3.3	Budaya Politik Melayu - Tinjauan Kritikal Beberapa Kajian dan Penulisan	122
3.3.1	Latar Belakang - Perkembangan dari segi Sejarah	125
3.3.2	Sorotan dari segi Budaya Politik	127
3.3.3	Kajian dan Penulisan Semasa mengenai Politik Melayu	152
3.4	Sorotan Pilihan raya dan Prestasi Parti Melayu Utama	164
3.5	Barisan Alternatif	178
3.6	Kesimpulan	182

Bab 4 - Orang Melayu Bandar dan Asas Sokongan Terhadap UMNO

4.1	Pendahuluan	184
4.2	Shah Alam - Bandar Raya Melayu Bestari	185
4.3	Maklumat Asas Responden	203
4.3.1	Pembacaan, Pelayaran Internet dan Keanggotaan dalam Persatuan	209
4.3.2	Tanggapan mengenai Demokrasi, Negara Islam, Hudud, Jihad, Sekularisme, Murtad, Keadilan dan Ketuanan Melayu	211
4.4	Nilai-Nilai yang dipastikan	214
4.4.1	Tradisionalisme	216
4.4.2	Ketaatsetiaan	224
4.4.3	Keselesaan dan Keperluan untuk Kemajuan	236
4.4.4	Keperluan untuk Membalas Budi	240
4.4.5	UMNO Adalah Perlu Untuk Keselamatan dan Survival Orang Melayu	248
4.4.6	Tanggapan terhadap Kenyataan: Orang Melayu Menyokong BN kerana Mempercayai Hanya BN yang Berteraskan UMNO Paling Sesuai untuk Mencapai Perpaduan di kalangan Rakyat Malaysia	251
4.4.7	Tanggapan Responden terhadap Kenyataan: Negara Akan Tetap Selamat Asalkan Ia Dipimpin oleh Parti Politik yang Didokongi oleh Orang Melayu	257
4.4.8	Persepsi Responden terhadap Kenyataan: 'Jika UMNO Dilanda Krisis Ia Tidak Akan Memberi Kesan kepada Kesatuan Orang Melayu mahupun Ahli UMNO Sendiri'	258
4.4.9	Pandangan Responden terhadap Kenyataan:Untuk Mencapai Perpaduan Hakiki Orang Melayu Perlu Berada dalam Satu Parti Politik Sahaja'	260
4.4.10	Pandangan terhadap Kenyataan:UMNO...Sebat!	

dengan Identiti dan Ketuanan Melayu	264
4.5 Kesimpulan	268
Bab 5 - Budaya Politik Melayu Bandar - Tanggapan dan Realiti	
5.1 Pengenalan	274
5.2 Agama	274
5.2.1 Tanggapan terhadap Kenyataan ‘Penubuhan Negara Islam di Negara ini Tidak Mendapat Sokongan Orang Melayu’	278
5.2.2 Tanggapan terhadap Kenyataan ‘Pelaksanaan Hudud Adalah Wajar dan Patut’	281
5.2.3 Kaedah Pelaksanaan Islam Yang Sesuai - Kerajaan Kelantan dan Terengganu Atau Kerajaan Pusat	286
5.2.4 ‘Tindakan JAIS menangkap tiga gadis Melayu kerana menyertai ratu cantik ...tidak wajar	288
5.3 Keadilan	292
5.3.1 Tanggapan terhadap Kenyataan: ‘Orang Melayu Meletakkan Keadilan sebagai Perkara yang Lebih Utama dan Tinggi daripada Kemajuan Ekonomi dan Mendapat Kekayaan	294
5.3.2 Pandangan terhadap Kenyataan: ‘Pemecatan Anwar adalah Tindakan Wajar dan Adil’	298
5.3.3 Pandangan terhadap Kenyataan: ‘Pembahagian Kekayaan Negara dilakukan Secara Adil’	302
5.4 Aktivisme Politik	305
5.4.1 Tanggapan terhadap Kenyataan: ‘Orang Melayu Perlu Aktif dalam Politik untuk Mencapai Aspirasi serta Cita-Cita Bangsa’	307
5.4.2 Tanggapan terhadap Kenyataan: ‘Perubahan	

5.4.3 Tanggapan terhadap Kenyataan: 'Kebebasan untuk Berucap Menentang Kerajaan dalam Sistem yang Kita Amalkan Sekarang Adalah Menjadi Satu Keperluan'	311
5.5 Kepimpinan Yang Terbaik	315
5.5.1 Ciri-ciri baik yang diterima dan ciri-ciri buruk yang ditolak	317
5.5.2 Tanggapan terhadap 'Pemimpin yang 'keras' dan kelihatan 'kukubesi'	318
5.5.3 Ketokohan dan Kepimpinan - tanggapan terhadap pemimpin lalu dan sekarang	322
5.5.4 Pandangan terhadap kemungkinan Dato' Nik Abdul Aziz Nik Mat sebagai Perdana Menteri	326
5.6 Kesimpulan	330

Bab 6 - Nilai dan Tindakan Politik - Penentangan Golongan Lemah

6.1 Pengenalan	333
6.2 Penegasan Nilai dalam Budaya Politik	336
6.3 Pemecatan Anwar Ibrahim dan Kelahiran Gerakan Reformasi	348
6.3.1 Reformasi	356
6.4 Penegasan Nilai dan Hubungannya dengan Krisis Politik Pasca September 1998	358
6.4.1 Ketaatsetiaan	359
6.4.2 Hutang Budi	365
6.4.3 Keperluan untuk Keselesaan dan Kemajuan	368

6.4.4	UMNO Perlu untuk Keselemanan dan Survival Orang Melayu	369
6.4.5	Agama	373
6.4.6	Kepimpinan yang Terbaik	378
6.4.7	Keadilan	383
6.5	Mobilisasi Sumber Dan Penentangan Oleh Golongan Lemah	389
6.5.1	Mobilisasi Sumber	389
6.5.2	Penentangan Golongan Lemah	391
6.5.3	Bagaimana Golongan Lemah menjadi Lemah	392
6.5.4	Senjata Golongan Lemah Pasca September 1998	395
6.5.5	Undi sebagai Senjata Golongan Lemah	406
6.6	Kesimpulan	411
Bab 7 - Kesimpulan		416
Bibliografi		439
Lampiran:		
A. Peta Kawasan Parlimen Shah Alam (1999)		475
B. Perihal Responden Utama		476
C. Prestasi Parti-Parti Politik dalam Pilihanraya (1959-1999)		480
D. Deklarasi Permatang Pauh		481
E. Senarai Laman Reformasi		485
F. Gambar-Gambar		489
G. Karikatur		497

H. Laporan Akhbar mengenai tindakan ke atas penyokong Pembangkang	494
I. Soal Selidik	497

DAFTAR JADUAL

Halaman

Jadual 1.1	Keputusan Pilihanraya bagi Kawasan undi Parlimen Selangor 1990-1999	17
Jadual 3.1	Prestasi UMNO di kawasan pilihan raya bermajoriti Melayu (Semenanjung Malaysia)	171
Jadual 3.2	Keputusan pilihan raya bagi kerusi Parlimen dan Negeri (1990 dan 1995)	172
Jadual 3.3	Prestasi UMNO dalam Pilihan raya 1995 berbanding 1990 bagi kawasan terpilih	173
Jadual 3.4	Kerusi majoriti Melayu (80% ke atas) yang dimenangi UMNO bagi kawasan Parlimen, Semenanjung Malaysia, 1999 dan 1995	174
Jadual 3.5	Prestasi UMNO bagi kerusi Parlimen bermajoriti Melayu 50% ke atas yang dimenangi di Selangor, 1999 dan 1995	175
Jadual 3.6	Perbandingan kerusi majoriti Melayu Semenanjung yang dimenangi parti yang bertanding, 1995, 1999	176
Jadual 4.a	Penduduk Shah Alam Mengikut Kumpulan Etnik	181
Jadual 4.b	Perkembangan dan Pembangunan Shah Alam	187
Jadual 4.1	Umur Responden	204
Jadual 4.2	Pandangan Responden mengenai makna Demokrasi	212
Jadual 4.3	Tradisionalisme dan umur	220
Jadual 4.4	Tradisionalisme dan Jantina	222
Jadual 4.5	Tradisionalisme dan Tahap Pendidikan	222
Jadual 4.6	Tradisionalisme mengikut Umur di kalangan yang mengundi sahaja (%)	223
Jadual 4.7	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan :	

	‘Orang Melayu tidak akan derhaka kepada pemimpin’	228
Jadual 4.8	Pandangan mengikut Umur di kalangan yang mengundi terhadap kenyataan : ‘Orang Melayu tidak akan derhaka kepada pemimpin’	228
Jadual 4.9	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan: “menentang kepimpinan merupakan satu tindakan menderhaka”	229
Jadual 4.10	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan : “Orang Melayu ...di Kelantan dan Terengganu ...tidak lagi setia”	230
Jadual 4.11	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan: “Generasi muda sekarang sudah mula tidak taat setia kepada kepimpinan kerajaan dan ini tidak wajar”	231
Jadual 4.12	Pandangan mengikut Jantina terhadap empat kenyataan teras mengenai Ketaatsetiaan	232
Jadual 4.13	Pandangan mengikut Tahap Pendidikan terhadap empat kenyataan teras mengenai Ketaatsetiaan	233
Jadual 4.14	Pandangan mengikut jenis Pekerjaan terhadap empat kenyataan teras mengenai Ketaatsetiaan	233
Jadual 4.15	Pandangan mengikut Umur terhadap tiga kenyataan teras mengenai Keselesaan dan Kemajuan	234
Jadual 4.16	Pandangan mengikut Jantina terhadap kenyataan: ‘Rasuh dan salah guna kuasa terlalu sedikit berlaku ...oleh itu tak perlu diungkit ...’	234
Jadual 4.17	Pandangan mengikut Tahap Pendidikan terhadap kenyataan-kenyataan teras mengenai Keselesaan dan Kemajuan	234
Jadual 4.18	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu perlu terus menyokong parti pemerintah sebagai membala budi’	244
Jadual 4.19	Pandangan mengikut Jantina terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu perlu terus menyokong parti pemerintah sebagai membala budi’	244
Jadual 4.20	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan: ‘Usaha-usaha menukar pemerintah sekarang tidak wajar dan mereka yang terlibat merupakan golongan yang	

	tidak mengenang budi'	245
Jadual 4.21	Pandangan mengikut Jantina terhadap kenyataan: ‘Usaha-usaha menukar pemerintah sekarang tidak wajar dan mereka yang terlibat merupakan golongan yang tidak mengenang budi’	245
Jadual 4.22	Persepsi responden mengikut Tahap Pendidikan terhadap kenyataan : ‘Usaha-usaha menukar pemerintah sekarang tidak wajar dan mereka yang terlibat merupakan golongan yang tidak mengenang budi’	246
Jadual 4.23	Persepsi responden mengikut Umur terhadap kenyataan : ‘Disebabkan pemerintahan sekarang telah membawa kemajuan ..., mereka perlu menyatakan “terima kasih” kepadanya dengan memberi undi kepada Barisan Nasional dalam pilihanraya’	246
Jadual 4.24	Pandangan mengikut Pekerjaan terhadap kenyataan: ‘Disebabkan pemerintah sekarang telah membawa kemajuan..., mereka perlu menyatakan “terima kasih” kepadanya dengan memberi undi kepada Barisan Nasional’ dalam pilihanraya	247
Jadual 4.25	Pandangan mengikut Tahap Pendidikan terhadap kenyataan : ‘Disebabkan pemerintahan sekarang telah membawa kemajuan ..., mereka perlu menyatakan “terima kasih” kepadanya dengan memberi undi kepada Barisan Nasional dalam pilihanraya’	247
Jadual 4.26	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu menyokong BN... untuk mencapai perpaduan di kalangan rakyat Malaysia’	248
Jadual 4.27	Persepsi mengikut Jantina terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu menyokong BN... untuk mencapai perpaduan di kalangan rakyat Malaysia’	248
Jadual 4.28	Persepsi mengikut tahap Pendidikan responden terhadap kenyataan ‘Orang Melayu menyokong BN... untuk mencapai perpaduan di kalangan rakyat Malaysia’	249
Jadual 4.29	Persepsi responden mengikut Pekerjaan terhadap kenyataan ‘Orang Melayu menyokong BN... untuk mencapai perpaduan di kalangan rakyat Malaysia’	249

Jadual 4.30	Pandangan mengikut Umur terhadap kenyataan : ‘Jika UMNO dilanda krisis ia tidak akan memberi kesan kepada kesatuan orang Melayu mahu pun ahli UMNO sendiri’	261
Jadual 4.31	Pandangan mengikut Jantina terhadap kenyataan : ‘Jika UMNO dilanda krisis ia tidak akan memberi kesan kepada kesatuan orang Melayu mahu pun ahli UMNO sendiri’	261
Jadual 4.32	Persepsi mengikut tahap Pendidikan terhadap kenyataan : ‘Jika UMNO dilanda krisis ia tidak akan memberi kesan kepada kesatuan orang Melayu mahu pun ahli UMNO sendiri’	262
Jadual 4.33	Pandangan mengikut parti politik terhadap kenyataan : ‘Untuk mencapai perpaduan hakiki orang Melayu perlu berada dalam satu parti politik sahaja’	264
Jadual 4.34	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan : ‘UMNO ...sebatи dengan identiti dan ketuanan Melayu’	266
Jadual 4.35	Pandangan responden mengikut tahap Pendidikan terhadap kenyataan: UMNO ...sebatи dengan identiti dan ketuanan Melayu’	267
Jadual 5.1	Persepsi responden mengikut Umur terhadap kenyataan :‘Penubuhan Negara Islam tidak disokong orang Melayu’	278
Jadual 5.2	Persepsi responden mengikut tahap Pendidikan terhadap kenyataan: ‘Penubuhan Negara Islam tidak disokong orang Melayu’	279
Jadual 5.3	Pandangan responden mengikut Pekerjaan terhadap kenyataan :‘Penubuhan Negara Islam tidak disokong orang Melayu’	280
Jadual 5.4	Persepsi responden mengikut Keahlian dalam Parti terhadap kenyataan : ‘Penubuhan Negara Islam tidak disokong orang Melayu’	280
Jadual 5.5	Min bagi kenyataan‘Pelaksanaan hudud adalah wajar dan patut’ mengikut Jantina	281
Jadual 5.6	Min mengikut tahap Pendidikan bagi kenyataan: ‘Pelaksanaan hudud adalah wajar dan patut’	281
Jadual 5.7	Min mengikut Pekerjaan bagi kenyataan: ‘Pelaksanaan hudud adalah wajar dan patut’	281

Jadual 5.8	Pandangan responden mengikut Keahlian dalam Parti terhadap kenyataan: ‘Pelaksanaan hudud adalah wajar dan patut’	284
Jadual 5.9	Pandangan responden mengikut maklumat pengundian terhadap kenyataan: ‘Pelaksanaan hudud adalah wajar dan patut’	284
Jadual 5.10	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan : ‘Usaha menegakkan Islam perlu ...menerusi penerapan nilai-nilai Islam ...bukan seperti dilakukan oleh Kerajaan Kelantan dan Terengganu’	288
Jadual 5.11	Pandangan responden mengikut jantina terhadap kenyataan: ‘Usaha menegakkan Islam perlu ...menerusi penerapan nilai-nilai Islam ...bukan seperti dilakukan oleh Kerajaan Kelantan dan Terengganu’	289
Jadual 5.12	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan : ‘Tindakan JAIS menangkap tiga gadis Melayu kerana menyertai ratu cantik ...tidak wajar’	290
Jadual 5.13	Pandangan responden mengikut Jantina terhadap kenyataan ‘Tindakan JAIS menangkap tiga gadis Melayu kerana menyertai ratu cantik ...tidak wajar’	290
Jadual 5.14	Pandangan responden mengikut pola pengundian terhadap kenyataan: ‘Tindakan JAIS menangkap tiga gadis Melayu kerana menyertai ratu cantik ...tidak wajar’	290
Jadual 5.15	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan : ‘Keadilan ...lebih utama ...daripada kemajuan ekonomi ...’	291
Jadual 5.16	Pandangan responden mengikut tahap Pendidikan terhadap kenyataan: ‘Keadilan ...lebih utama ...daripada kemajuan ekonomi dan mendapatkan kekayaan’	291
Jadual 5.17	Persepsi responden mengikut keahlian dalam parti politik terhadap kenyataan: ‘Keadilan ...lebih utama ...daripada kemajuan ekonomi dan mendapatkan kekayaan’	291
Jadual 5.18	Persepsi responden mengikut pengundi/bukan pengundi terhadap kenyataan: ‘Keadilan ...lebih utama ...daripada kemajuan ekonomi dan mendapatkan kekayaan’	291
Jadual 5.19	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan	

	'Pemecatan Anwar Ibrahim adalah tindakan wajar dan adil'	100
Jadual 5.20	Pandangan responden mengikut Parti Politik yang disertai terhadap kenyataan : 'Pemecatan Anwar Ibrahim adalah tindakan wajar dan adil'	100
Jadual 5.21	Tanggapan responden mengikut maklumat mengundi terhadap kenyataan : 'Pemecatan Anwar Ibrahim adalah tindakan wajar dan adil'	101
Jadual 5.22	Min bagi kenyataan-kenyataan berhubung dengan keperluan aktif dalam politik dan kaedah keaktifannya	10 *
Jadual 5.23	Pandangan responden mengikut sektor pekerjaan terhadap kenyataan : 'Orang Melayu perlu aktif dalam politik untuk mencapai aspirasi serta cita-cita bangsa'	10 *
Jadual 5.24	Pandangan responden mengikut mereka yang melayari internet, membaca Harakah dan status keahlian dalam parti politik terhadap kenyataan: 'Orang Melayu perlu aktif dalam politik untuk mencapai aspirasi serta cita-cita bangsa'	10 *
Jadual 5.25	Pandangan responden mengikut sektor pekerjaan terhadap kenyataan : 'Perubahan dalam politik negara seperti yang cuba dilakukan oleh gerakan reformasi adalah diperlukan'	110
Jadual 5.26	Pandangan responden mengikut keahlian dalam parti politik dan status mengundi terhadap kenyataan : 'Perubahan dalam politik negara seperti yang cuba dilakukan oleh gerakan reformasi adalah diperlukan'	110
Jadual 5.27	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan 'Kebebasan untuk berucap menentang kerajaan dalam sistem yang kita amalkan sekarang adalah menjadi satu keperluan'	11 *
Jadual 5.28	Pandangan responden mengikut jantina terhadap kenyataan 'Kebebasan untuk berucap menentang kerajaan dalam sistem yang kita amalkan sekarang adalah menjadi satu keperluan'	11 *
Jadual 5.29	Pandangan responden mengikut keahlian dalam parti politik terhadap kenyataan: 'Kebebasan untuk berucap menentang kerajaan dalam sistem yang	

	kita amalkan sekarang adalah menjadi satu keperluan”	31.3
Jadual 5.30	‘Kebebasan untuk berucap menentang kerajaan dalam sistem yang kita amalkan sekarang adalah menjadi satu keperluan’ mengikut sektor Pekerjaan	31.3
Jadual 5.31	‘Kebebasan untuk berucap menentang kerajaan dalam sistem yang kita amalkan sekarang adalah menjadi satu keperluan’ mengikut mereka yang melayari internet dan menjadi pengundi	31.4
Jadual 5.32	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.2
Jadual 5.33	Pandangan responden mengikut tahap Pendidikan terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.2
Jadual 5.34	Pandangan responden mengikut Pekerjaan terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.1
Jadual 5.35	Pandangan responden mengikut parti politik terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.1
Jadual 5.36	Pandangan responden mengikut sektor pekerjaan terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.1
Jadual 5.37	Pandangan responden mengikut mereka yang melayari internet terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.1
Jadual 5.38	Pandangan responden mengikut pendapatan terhadap kenyataan: ‘Orang Melayu berasa lebih selamat dengan pemimpin yang ‘keras’ ... ‘kukubesi’ tetapi cemerlang dalam kepimpinan negara’	31.1

Jadual 5.39	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan: 'Datuk Seri Dr Mahathir Mohamad diterima sebagai pemimpin contoh orang Melayu sekarang'	124
Jadual 5.40	Pandangan responden mengikut tahap Pendidikan terhadap kenyataan: 'Datuk Seri Dr Mahathir Mohamad diterima sebagai pemimpin contoh orang Melayu sekarang'	124
Jadual 5.41	Pandangan responden mengikut pengundi/bukan pengundi terhadap kenyataan: 'Datuk Seri Dr Mahathir Mohamad diterima sebagai pemimpin contoh orang Melayu sekarang'	125
Jadual 5.42	Pandangan responden mengikut sektor pekerjaan terhadap kenyataan: 'Datuk Seri Dr Mahathir Mohamad diterima sebagai pemimpin contoh orang Melayu sekarang'	125
Jadual 5.43	Pandangan responden mengikut keahlian parti dan mereka yang melayari internet terhadap kenyataan: 'Datuk Seri Dr Mahathir Mohamad diterima sebagai pemimpin contoh orang Melayu sekarang'	125
Jadual 5.44	Pandangan responden mengikut Umur terhadap kenyataan: 'Orang Melayu boleh menerima Datuk Nik Abdul Aziz Nik Mat sebagai Perdana Menteri Malaysia'	126
Jadual 6.1	Perolehan Undi Parlimen Shah Alam bagi Daerah Mengundi Bermajoriti Melayu(50% ke atas)	407
Jadual 6.2	Trend Pengundian Di Parlimen Shah Alam bagi Saluran-Saluran Terpilih	408

DAFTAR CARTA, GRAF DAN RAJAH

Carta 4.1	-	Respons kepada ‘Malaysia Sebuah Demokrasi?’	213
Carta 4.2	-	Tanggapan terhadap Ketaatsetiaan	215
Carta 4.3	-	Respons bagi kenyataan ‘Negara Selamat Asalkan Dipimpin oleh Parti Melayu’	219
Carta 4.4	-	Respons bagi kenyataan ‘UMNO Tak Boleh Dibubar...’	265
Graf 4.1	-	Tahap Pendidikan	201
Graf 4.2	-	Sektor Pekerjaan	201
Graf 4.3	-	Jenis Pekerjaan	206
Graf 4.4	-	Pendapatan Responden	207
Graf 4.5	-	Jenis Kediaman Responden	208
Graf 4.6	-	Penyertaan dalam Parti Politik	209
Graf 4.7	-	Penyertaan dalam Badan Bukan Kerajaan (NGO)	210
Graf 4.8	-	Mendaftar sebagai Pengundi	210
Graf 4.9	-	Mengundi/Tak Mengundi	211
Rajah 2.1	-	UMNO dan Kompleks Nilai	71
Rajah 3.1	-	Hubungan Nilai Budi dengan Taatsetia	117
Rajah 6.1	-	Asas Kekuatan UMNO berdasarkan Nilai Politik Melayu	319
Rajah 6.2	-	Krisis September 1998 dan anjakan sokongan daripada UMNO	347
Rajah 6.3	-	Senjata Golongan Lemah berhadapan dengan Senjata Golongan Kuat	400